

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„Koroški Slovenec“,
Wien V., Margaretenplatz 7.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Zinkovský Josip, Wien
V., Margaretenplatz 7.

List

za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.

Stane četrtletno: K 3000—

Za Jugoslavijo
četrtletno: 15 Din.

Posamezna številka 400 kron.

Leto II.

Dunaj, 27. decembra 1922.

Št. 52.

Srečno novo leto,

polno uspeha, zadovoljnosti in veselja želi
vsem naročnikom, bralcem in somišljenikom
Uredništvo in upravništvo.

Trudili se bomo vsestransko ustreči vašim željam, Vas pa prosimo, da nas z dopisi, naročevanjem in zbiranjem za tiskovni sklad marljivo podpirate, da ne bomo samo list ohranili, temveč ga še razširili in izpolnili. — Vsak naj pridobi za novo leto novega naročnika.

Napredek.

So misleci, ki trdijo, da se vrši ves naravni razvoj v obliki kroga, oziroma dviganja in padanja, torej brez napredka. Dejstvo je, da se vrstijo letni časi z enakomerno redovitostjo, da postane starec zopet otrok in da se v zgodovini ponavljajo dogodki z osupljivo sličnostjo. Vendar je vse to le navidezno in ob globljem presmotranju tisočletne zgodovine narave in človeštva vidimo stopnjevanje do višjega popolnejšega stanja. Prepričanje o možnosti napredka pa nam je enako močno in vsesplošno prirojeno, kot brezmirna nezadovoljnost in nagon k tekmovanju, ki vodita do napredka. Mi bi se odrekli slehernemu smislu življenja, ako bi obstoj napredka negiral. Brez dvoma pa je napredovanje človeštva med strašno svetovno vojno zastalo, kar pomeni v istini nazadovanje. Na drugi strani pa je položila kal novemu življenju. Mlačnost ne ustvari ničesar. Za napredek je reba akcije in protiakcije, smer razvoja pa gre srednjopot med ekstremi, kajti življenje je kompromis in njega potek rezultanta vseh uplivačih sil. Potek dogodkov je podoben gibanju nihala, ki bidej toliko na desno ko na levo, a kazalec gredo enakomerno vedno naprej. Ne absolut-

na avtoriteta, a tudi ne nebrzdana osebna svoboda ne odgovarjata smislu napredka. Iako glede političnega kot gospodarskega in socialnega razvoja smo prešli v drugo fazo in že je videti na obzorju končni efekt: konsolidacija v orijentskem in kmalu tudi v srednjeevropskem vprašanju. Brezmejnemu internacionalnemu komunizmu drži ravnotežje na novo nastali pretirani nacionalni kapitalizem.

Poleg ureditve gospodarskega in z njim zvezanega socialnega vprašanja se pojavlja na vidiku nepregledno dalekosežna revolucija na duševnem, znanstvenem polju. Ko je znanstvo daleko prodrlo v bivstvo materije, skušaja sedaj odkriti tajnost duševnosti. Zdi se, da bo tudi tu kot v socialnem oziru izrekel najtelitnejšo besedo mladostno sveži ruski narod, v katerega globoko duševnost se nadejpolno in podzavestno ozira svet.

Njihova je bodočnost in nje bomo deležni tudi mi, ako ohranimo svojstvo in število. Koliko smo storili v to svrhu zadnji čas in kako mislimo v bodoče biti deležni vsesplošnega napredka?

Skoroda smo se zapisali po nesrečnem plebiscetu smrti in le polagoma smo se začeli dvigati, morda bolj po zaslugi nasilnih nasprotnikov nego iz lastne volje in moči. In kakšni so naši uspehi? Če smo kaj dosegli, je to pretežno zasluga požrtvovalnih posameznikov. Res je, da je naš položaj silno težaven in kritičen, vendar ne slabši kot n. pr. Ircev. In le so dosegli zlato svobodo. Zakaj oni niso nikdar obupali ter so se bojevali z brezprimernim junaštvom in vztrajnostjo in požrtvovalnostjo. Dali so blago in življenje za srečnejšo bodočnost in to ne samo nekateri, ampak cel narod in vsak posameznik. Podučen vzgled, da naroda, ki hoče živeti, ni mogoče zatreti, nam predstavljajo tudi Turki.

Življenje je boj, toda biti mora posvečen po namenu, dostojnosti in poštenosti. Ne z zaničevanjem in podcenjevanjem, ampak s smotrenim, pozitivnim in podrobnim delom bomo kaj dosegli. Pri nas pa močno pogrešamo vse-

ga tega, pogrešamo jasnega načrta, enotnega vodstva in stroge organizacije. Tu leži glavni vzrok našega neuspeha in v tem se lahko učimo pri naših nasprotnikih. Slovanska vrlina močne osebnosti je tudi naša slabost.

Zgodovina nas uči, da se narodi, ki imajo po rojstvu ali izobrazbi v to poklicane voditelje odlikujejo po posebni odpornosti in ekspanzivnosti. Mi nimamo ne enega, ne drugega, a pomniti moramo, da moč izhaja le iz naobrazbe, dobrostanja in organizacije.

Zato moramo v prvi vrsti skrbeti za inteligentni naraščaj in poskrbeti za možnost njegovega obstoja. Dalje moramo zastaviti vse naše sile za temeljito reorganizacijo naših šol, ki tvorijo v sedanjem stanju nepoznan evropski kulturni škandal.

Poleg tega pa je najsigurnejša pot do napredka skrb za povzdig splošne naobrazbe, n. pr. potom nedeljskih šol, tečajev, potovalnih učiteljev in knjižnic. To obsega tudi že glavni del mladinske oskrbe.

Izobrazba je obenem sredstvo v dosego blagostanja. Naše ljudstvo pripada po pretežni večini kmetskemu stanu. Njemu se bližajo težki časi, izvirajoči iz splošnega neugodnega gospodarskega položaja, a nemalo tudi iz krivičnega pojmovanja ostalega prebivalstva. Le z boljšo izobrazbo in krepko stanovsko organizacijo se bo ohranil omalovaževanja in izkoriščanja ter si priboril družabno pozicijo, ki mu po vsej pravici pre. Poleg racionalnega povzdiga produkcije je predvsem treba v kolikor mogoče ustvariti direktno zvezo med njim in konzumentom. Tu bi lahko šlo naše delovanje vsporedu z onim nasprotnikom, ako jim je resnično za dobrobit deželanov in ako nas hočejo priznati za ravnopravne in opustije neodkritosrčnost, kakoršno so pokazali ob priliki šolskega vprašanja. Ako dosežemo v novem letu samo to, bomo lahko ponosni na naš napredek. V to svrhu pa je treba, da stopi vsak na plan in stori vse, kar je v njegovi moči: Ne, kar mora, kar more mož je storiti dolžan.

PODLISTEK

Mi na Dunaju.

Sem misil snoč' na vas iti,
je b'la meglica na Donavi,
megla, megla, sred' Dunaja.

Sedeli smo okrog mize in varili čaj. Mi trije, jaz, Leršnjakov Tomaž in Hutarjev Jožej. Prime Tomaž flašo za rum in pravi: „Ti, napiši podlistek, da bomo spet kupili rum, če bo urednik kaj dal. In Jožej prikima in drema naprej. Evo podlistka!

Sedemnajst visokošolcev nas je na Dunaju, veselih in brhkkih slovenskih koroških fantov. Študiramo vse: politiko, medicino, bogoslovje, filozofijo, juristarijo, tehniko, agrikulturo in še druge -ije in -ure. Nič nam ne manjka. Če včasih ni zajuterk, pa imamo zato za kosilo po dvakrat na teden repico, hrušče, čompe. V nedeljah za priboljšek krompir. Večerjamo jegliče in čežanjo, včasih tudi čežanjo in jegliče.

In Dunaj. Krasen, grozen. Poznamo ga proketo do dna, odkar smo zapustili koroške gore in doline. Dunajski večer na svetli ulici,

ko šumijo tramvaji in avtomobili, ko žarijo zlate zapestnice, svila in kožuhi. Bučni koncerti, razkošna gledališča in udobni hoteli.

Pod ožarjenimi okni velemestne kavarne svira slepec. Na vijolino pada sneg. Slepec prosi za uboge dvajsetake. Pred izložbami stojijo gruče ljudi, nekdanj bogatih in zadovoljnih, sedaj bednih in — lačnih. Stojijo cele ure in gledajo, strmijo v svetla okna. — Sredi mrzle noči plane k tebi, ovije roko okoli tebe. Zabliskajo blodne oči, zatrepeče bedno telo vlačuge.

Nedelja popoldan v Pratru. Cirkusi, kine, gledališča. Godba in vpitje harlekinov, smeh množice in tožbe beračev, vse se meša, lije v brezmejen šum. Vrta se veliki kolovrat, reži se na lesenem odru našminkani pojac in množica valovi, naprej, nazaj. Ali te ne zebe, dekletke, ko stojiš ob kostanju in ponujaš z zmrzlim rokami in zlomljenim glasom mimoidočim vžigalice, ves ljubi božji dan. Zappleši vendar dunajski valček, ki ga svira na kričečo lajno starec brez nog!

Velik je Dunaj. Tri ure bi hodil od središča mesta tja do Centralfriedhofa. Bili smo tam na vernih duš dan. Ko so gorele na bogatih grobovih sveče, duhteli vencji. Na grobu

Cirila Kanduta je gorela ena svečica. In ni bilo na njem vele rožice. Pa Ciril je imel rad naše rožanske nageljčke, tiste krvavorudeče in rosne!

Greš po Ringu. Mimo univerze, rotovža, tja do parlamenta. Bili smo pri parlamentarni seji. Sociji so se prepirali z velenemci, med njimi je letal prelat Seipel. Ministri so v skrbeh sloneli ob svojih pultih. Težke misli misli Segur-paša! Najagilnejši poslanec je bil pač dr. Angerer, znanec iz Celovca. Bo mogoče minister. Pust je parlament, zapuščen. Kje ste, trde glave, dr. Korošec, Kramář, Grafenauer? Nasproti parlamentu je dvorni grad (Hofburg). Pred gradom stoje kameniti jezdeci, se igrajo otroci, kot nekdanj. Manjka samo cesar, garda in — pikelhavbe. No ja, kdo ve!

Opera, borza, kjer pada in raste naša krona. Sv. Štefan je še stari, mogoče je sedaj malo manjši, da bi se ne videlo tja do meje češko-moravske.

Čehov na Dunaju je zelo veliko. V vseh okrajih imajo svoje dvorane, odre, domove. Mnogo jih je zavednih, korajžnih Slovanov.

Nek večer smo bili na koroški zabavi. Kislo pivo, naga kolena in gamsporti, dolgčas do smrti. Predstavila sta se dva Korošca, se-

Vsako koroški Slovenec mora biti član pol. in gosp. društva! Plačujte redno članarino in podpirajte našo stranko!

Bedna zima.

Za tovarniške delavce prihajajo težki dni: že pred mescem je bilo na Dunaju mnogo ljudi brez dela. 7400 trgovskih pomočnikov, 5000 zidarjev, 2000 stavcev in tiskarjev, 5500 natakarjev, 2700 krojačev, 3000 čevljarjev, 16.000 kovinskih delavcev in število raste od dne do dne. Država sicer te ljudi plačuje, a tako jih le ne more plačevati, da bi se jim zaslužek popolnoma nadomestil. Država prihaja po takih izdatkih seve v nove zadrege, državni dolg raste, denarja že za druge potrebe ni, in rastoči državni dolg se bo moral kriti z davki.

Rastoča brezdelnost daje voditeljem delavcev zopet povoda, napadati Seipela, kakor da je on kriv brezdelnosti. „Arbeiter-Ztg.“ piše: „Prelat Seipel se ponaša, da je ženevska pogodba vrnila svetu zaupanje v naše gospodarstvo; naj le vpraša ljudi, ki so brez dela, s kakšnim zaupanjem gledajo bedni zimi nasproti!“ Ker „Arb.-Ztg.“ in drugo rdeče časopisje svojim ljudem resnice ne sme povedati, moramo stvar pojasniti mi.

Zakaj ni dela?

Zidarji nimajo dela, ker se ne zida nič, natakarji ga nimajo ker so ljudje nehali hoditi v gostilne, in je tudi na Dunaju ponehal tujski promet odkar je Dunaj najdražje mesto na kontinentu; krojači in čevljarji nimajo dela, ker je preveč ljudi, ki se več ne morejo obleči in obuti kakor pred vojno. Hiš nihče ne zida, ker je „varstvo strank“ vzelo lastnikom ves dohodek iz hiš, obleci pa se ljudje ne morejo več, ker je premnogim, ki niso kapitalisti, država vzela s ponarejanjem denarja vse prihranke. Ako hočemo rednega dela, vpostavimo zopet stare razmere! Pošteno se bomo zopet oblekli in obuli, ko si bomo nekaj prihranili, kar bo mogoče, ako ostane denarna vrednost naprej stalna. Predno pa zopet nabereмо kar smo imeli, bojo minula leta, in dočas bo sploh treba, do skrajnosti se v vsem omejiti. Odpovedati se bomo morali vinu in pivu, odpovedati finejši obleki, prostornemu stanovanju, obilni prehrani in tisoč drugim udobnostim. Domače ljudstvo je tovarnam prvi in najboljši odjemalec, katerega se vrhutega usiliti, da plačuje dražje cene. Ko to ljudstvo ne more več kupovati, mora nastati brezdelnost.

Brezdelnost pa prihaja tudi odtod, ker več ne moremo izvažati svojih izdelkov. In zakaj iz inozemstva ni več naročil? Delavcem tega menda praviti ni treba: ker niti v cenah niti v dobroti blaga a ne znamo tekmovati z drugimi, ki tudi prihajajo na svetovni trg. Ne moremo? Prav za prav le nočemo! Revolucija je dala ljudem osemurni delovni dan tu pri

veda Nemca iz Žihpolj in Vrbe. In zašepče v megli dima eden, v ponosu: „Mei Muatta wor a a Slovenin. A echte“. In pristavi drugi: „Die meine a. Habs ober schon vergessen“.

Tužna nam majka, ki ima take sinove.

Pol ure pozneje v češki družbi. Socialdemokrat, a jim je narodnost pred stranko. Prijateljsko nas zprašujejo o koroških razmerah, naših šolah, poslancih itd. Zadoni češka pesem „Kde domov můj?“ Čutiš se brata med brati, doma, v tem velikem milijonskem Dunaju.

Rad ga imam Dunaj če je vesel, če plaka. Tedaj še bolj. Ker veselje je ponarejeno, pena. Plač in stok pa je skrit, a — prokleta resničen!

V časih me nekaj zagrabi v prsih. Mogoče je dunajska megla. Al pa dolgčas. Toži se mi po Rožu, po baških dekletah in toplih nočeh na Vrbskem jezeru. Po mehkih travnikih in krvavorudečih, rosnih nageljčkih. Moja uboga sestra ima udrta lica in globoke oči, pa ni dunajska megla padla tja do Celovca malega?

Tomaž in Jozef spita. Po Dunaju brije burja in pada sneg, naša sobica pa je topla in prijetna. Samo ta megla!

nas, a ne po vsem svetu, zlasti ne v Ameriki, ki je naš najmočnejši tekmovalc. Morebiti se delavci še spominjajo, kako je ameriški zastopnik pri neki slavnosti v prid otroški prehrani kar kratko povedal, da tudi v Ameriki denar ne raste na trati, marveč da ga tam ljudje služijo z 12urnim delom! In konec: Zima pred durmi, toliko ljudi brez zaslužka! Prišel bo dan, ko bi radi delali 12 ur a dela ne bo. Agitatorji stvar ljudem zavijajo: ko ni dela, kako naj delamo še več ur, saj bo potem še več ljudi na cesti! Ne prijatelji! Tovarne ne morejo več dobiti naročil, ker smo predragi! Na svetovnem trgu moramo prodajati in ponujati, kakor ponujajo in prodajajo drugi, to je resnica, ki jo mora vsakdo uvidevati. Vemo, da zadnji čas tepe našo industrijo padajoča vrednost nemškega denarja. A to bo nehalo. Glavni razlog naše brezdelnosti je le trnasto določevanje plač in delovnega časa ter nepremišljeni štrajki, ki so se vprizarjali kakor pustne norčije. Ko je t. 1919 naročila Jugoslavija na Dunaju novega denarja, je moral dotični zavod naročilo vrniti in se je oddalo v Pariz: tako ne sme delati nihče! Danes bi bili naši delavci vsi srečni ko bilo kaj naročil, pa jih ni. „Kdor ne vboga, ga tepe nadloga!“

List stane od 1. januarja do 31. marca za:

Avstrijo	3000 K
Jugoslavijo	15 D
Posamezna številka	400 K

POLITIČNI PREGLED

Avstrija.

Angliji in Čehoslovaški sta sledile Italija in Francija ter sprejeli garancijske postavbe za posojilo. — Začetkom novega leta obišče državni kancler Budimpešto in Beograd. Za 23. jan. pa je sklican avstrijski odsek Sveta zveze narodov, kjer bodo imeli naši državniiki priliko pokazati v koliko so izpolnili predpogoje za mednarodno posojilo. Ob obenem želijo sprožiti vprašanje trgovskih pogodb z nasledstvenimi in drugimi državami ter doseči olajšavo trgovskega prometa. Varčevalna komisija, ki je le malo opravila, se razide koncem leta. Črtanje božičnih remuneracij, krematorij in končno povišanje carinskih tarifov, v katero je vlada po genovskih protokolih obvezana ustvarja in vzdržuje trajno napetost v parlamentu med koalicijo in socijalnimi demokrati, ki mislijo 30. t. m. pričeti z očitnim bojem proti sanaciji.

Nemčija.

Veliko pozornost so vzbudile vesti o soudeležbi Amerike pri rešitvi reparacijskega vprašanja. Vesti pa so tako različne in vendar tako trdovratne, da je najbrž nekaj resnice na tem, a vendar tega izpolnitve ni pričakovati prekmalu, vsaj ne pred sporazumljenjem med Francijo in Anglijo. Zato je pozažati pri prvi precejšnja popustljivost glede zasedbe ruskega ozemlja kot zastavnega predmeta. Kajti ako popusti Amerika del angleških vojnih dolgov, stori Anglija lahko isto uslugo Franciji, ki potem ni več v tolikšni financijelni stiski, da bi morala Nemčijo popolnoma gospodarsko uničiti, kar bi bilo v škodo vsem. Nemčija pa pripravlja nov plačilni načrt za nadaljevanje reparacijske konference dne 2. jan. v Parizu.

Orijska konferenca.

Po dolgotrajnem pogajanju in končnim dramatičnim nastopom so Turki privolili v prehod vojnih ladij skozi Dardanele, ko so prejeli kot protiuslugo razne vojaške ugodnosti. A rešitev vprašanja morskih ožin je bilo dosežena brez Rusov in je torej le začasnega pomena.

Ista igra se ponavlja pri razpravi glede manjšin, za katere zahtevajo velevlasti patrijarhat v Carigradu, popolno amnestijo, vojaško prostost in posebne pravice za Armence.

Obenem zboruje odsek za gospodarske in finačne zadeve.

Grčija

namerava tudi Rumuniji in Čehoslovaški odstopiti del solunskega pristanišča kakor je to storila prej napram Jugoslaviji. — V notranjosti se še vedno niso polegli valovi revolucije.

Amerika.

Republikanci so pri nedavno dovršenih volitvah v senat severoameriških združenih držav sicer še dobili večino, toda ta večina je tako neznatna, da proti volji demokratov, ki so izšli iz teh volitev nepričakovano ojačeni, gotovo ne bodo mogli vladati. Ker pa republikanci tudi še dalje izgublajo, osebno pri volitvah upravnih uradnikov, demokrati pa pridobivajo, se v Ameriki splošno sodi, da bodo republikanci propadli tudi pri bodočih volitvah državnega predsednika ter da bo zmagal demokratiški kandidat. Casopisje se radi tega že danes bavi z vprašanjem, kdo bo bodoči državni predsednik in iz teh pozicij povzemamo, da nameravajo republikanci kandidirati na to mesto sedanjega guvernerja zvezne države Newyork, Millerja, demokrati pa sedanjega guvernerja mesta Newyorka Smitha. Verjetno je torej, da postane Harding naslednik Smith. Zanimivo je pri tem, da prihaja večina ameriških predsednikov iz najširših ljudskih vrst: sedanji predsednik Ujije, Harding, je bil v svoji mladosti kolporter, pozneje stavec in urednik, novi republikanski kandidat Miller je bil office-boy (pisarniški sluga), demokratiški kandidat Smith pa kočjaž.

DNEVNE VESTI IN DOPISI

Kontrola Heimatdiensta. Koroški Heimatdienst si lasti pravico nadzorovati naše delovanje. Z datumom od 18. oktobra t. l. je izdal na vse svoje zaupnike okrožnico, v kateri jim naroča, da mu pridno pošiljajo vesti o vseh dogodkih v bivši plebiscitni coni A. Zlasti hoče biti Heimatdienst dobro informiran o delovanju jugoslovansko orijentiranih Slovencev, njihovih zborovanjih, novoustanovitvi društev, igranj, željah in predlogih. Čemu služijo Heimatdienstu take informacije, nam je dobro znano. Tudi to vemo, da naše oblasti prav pridno preiskujejo vse ovadbe, ki prihajajo iz pisarne Heimatdiensta v Celovcu in naj si bodo še tako zlobne in neumne. Kdaj pa se bo našel tudi kdo, ki bo na Koroškem kontroliral, v koliko so oblasti doslej že ugodile našim upravičenim in v mirovni pogodbi zajamčenim manjšinskim pravicam?

Sveče v Rožu. Pred tridesetimi in več leti je bila pri nas navada, da so fantje ene vasi šli na boj nad fante druge vasi. Pri tem je dobil marsikateri težke poškodbe. Po zaslugi slovenskih knjig in časopisja so se te razvade polagoma odpravile. Zdaj pa čujemo glasove, da nameravajo elementi dvomljive vrednosti ustanoviti Orgeš in Arbeiterbatalijon in tako nahujskati kmete in delavce enega proti drugemu. Tajno pa se shajajo in delajo skupno politiko proti Slovincem. V javnosti si kažejo zobe, kakor bi si bili največji nasprotniki. Može, ne dajte se slepiti od nikogar. Naj se ti hujskači sami med seboj klofutajo.

Bistrica v Rožu. V naši občini je več starih delavcev, ki dobivajo od starostne zavarovalnice v tovarni mesečni penzijo, ker pa ta zavarovalnica deluje in razpolaga samo s kapitalom, zamore svojim penzionistom izplačevati samo isti znesek, kot v mirnem času, v kolikor je kdo zavarovan, od 20 do 30 kron. Ker pa je mali denar izgubil takorekoč vso vrednost, je ta znesek seveda brez pomena. Na prošnjo penzionistov je ravnateljstvo tovarne, vzajemno z občinskim odborom, za stare delavce in vdove nakazalo 25% svoto od davka, ki ga tovarna plačuje od delavcev, občini. Ta 25% svota znaša za enkrat štiri milijone kron. To svoto je občinsko predstojništvo izročilo odboru, oziroma predstojništvu starostne zavarovalnice, da porazdeli med penzioniste in vdove. Zdaj pa šujte in strmite: Ta odbor, ali z drugo besedo rečeno socialisti, so sedemdesetletnemu delu nezmožnemu delavcu, kajzarju, pd. Primožu na Mačah, odrekli vso podporo, ki znaša okrog 170 tisoč kron na mesec. Vzrok temu je bil,

ker mož med vojsko ni prodal nekemu socijalistu nekaj zjabolk in je včasih malo čez socijaliste zabavljaj. To se je zgodilo meseca decembra 1922 od tistih socijalistov, ki vedno trobijo v svet, da so samo oni edini pravi zastopniki ubožnih delavskih slojev.

Železna Kapla. Odkar ima les vsaj nekoliko časa primerno vrednost, se je pojavilo mnogo kupcev med nami in se dela dobra kupčija. Ni čuda, da seka vsaki kmet svoj les, katerega je skozi dolga leta shranjeval za slabe čase, saj se včasih ne more ubraniti nadležnosti kupca. Škoda je le, da naš kmet pre malo pozna vrednost blaga in čestokrat prav pošteno podlegne kupcu, kateri nese glavni dobiček. Napredni kmetje si napravljajo električne naprave, kupujejo dinamo, ki bi dalo luč in gnalo stroje. Pri teh napravah spet pre malo gledajo na lego, na moč vode in klimatične pojave; ki jim po zimi navadno vse vsled mraza zmrzne. Stroje kupujejo preslabe, navadno 1 do 2 konjske moči, ki so nezmožni gnati gospodarske stroje, a za samo svetlavo prihajajo mnogo predragi. Ako se računa liter petroleja 2000 K, stane sedaj še manj — a električno napravo majhne vrste na 36 milijonov K, to bi dobilo za to ceno 18.000 l petroleja. Ako se porabi na teden 2 l petroleja, bi shajal z njim 173 let, a v tem času bo najbrže električna naprava morala biti obnovljena. Da bi se združilo več kmetij in napravilo močnejšo centralo, je skoro nemogoče radi oddaljenosti kmetij in slabe vode. Začelo se je nabirati za zvonove. Ako se gospodarsko misli, je to brez miselnosti, ker še itak imamo nekaj zvonov, a dealer bi se lahko uporabljal za koristnejše naprave. Gospodarstvo je zanemarjeno, hlevi poditi in premalo svetli, manjka po vseh hišah najpotrebnejšega gospodarskega orodja, naše kuhinje nimajo skled, piskrov, ne žlic in vilic, ali pa vse zarjavele. Otroci so raztrgani, nimajo zadostnega in pravega obučila, ne kupi se jim ničesar za duševno izobrazbo. Tu je treba naložiti denar. Smatramo za trdosrčnega, kdor ima poleg sebe kopico otrok, ki mu pridno delajo za samo jed, a nosijo obučila, podedovano od umrlih, — za zvonove pa podari iz babatosti poslednji krajcar. Treba je misliti na to, da se bo morala plača uslužbencem povišati, ker vse hiti od kmetijstva, a družina sama ne bo zmogla dela. V Gregorjevem domu je polno uradnikov od Bleiberger Bergwerkunion, ki začne rudokope in bo odtegnilo od kmetijstva zadnje delavne moči. Ali bo trpčil tedaj kmet svoje otroke do mozga, da si zdrži kmetijstvo? Treba je varčevati in si držati kapital v gozdu, ki je bolje naložen kot suhi papir.

Ledince. (Električna napeljava.) Kakor smo svojčas poročali, se je osnovala v naši občini zadruga, katere namen je poskrbeti električno luč in moč. Električen tok bo dobivala zadruga od državne elektrarne v Podroščici. Sredi t. m. je bila dovršena nad 6 km dolga napeljava od električne centrale v Podroščici na Svatne—Malnice, Spodnje Borovlje, Ledince, Zgornje Borovlje in Pečnico. Delo je izgotovila firma Siemens Schuckert iz Dunaja v popolno zadovoljnost zadruga. Ko je v soboto 16. t. m. zažarela električna luč po občini, zavladalo je med občani veliko vzradoščenja. Raz domačih gričev so grmeli na večer topiči ter naznanili okolici, da je delo zadruga izvršeno. Ledinski občani so si s to napravo postavili trajen spomenik, ki je najboljši dokaz za gospodarski napredek, za katerim stremijo. Pokazali pa so s tem tudi, kaj zmore zadržana misel in kakšni uspehi se dajo doseči s složnim skupnim delom. Vsem odbornikom zadruga gre zahvala za njihovo vstrajnost in požrtvovalnost, prav posebno še načelniku zadruga g. Jožefu Arnejcu, pd. Hanjželnu v Ledincih, ki je z največjo marljivostjo in odločenostjo vodil celo delo. Zadrugi pa želimo, da bi kar najbolje uspevala in doprinesla občanom prav mnogo koristi.

Sinča ves. Dne 10. dec. je imela peraška električna zadruga svoj občni zbor. Delo je končano po dolgotrajnem naporu in skrbeh. Da je temu res tako, ima največ zaslug mladi kmet Eduard Kugler v Sinči vasi. Zdaj je bilo treba položiti račun, koliko je še dolga in kdo še dolguje. Razgovoriti se je bilo treba tudi

o tem, koliko so dolžni še nekateri in kako se naj zaostali dolgovi poravnajo. Mladi g. Walter Leitgeb se je lotil težavnih računov — 100 ur je bilo treba delati — in izračunal, da je po zlatih kronah 30 dolžnih do 50,20 do 100, 10 do 300, 3 do 500 zlatih kron. Predvsem se je povdarjalo, da je najpridnejše plačeval Škocijan. Seveda so tudi tam najbogatejši posestniki v okolišču zadruga. Nekateri bodo hudo prizadeti posebno zdaj, ko je obstala trgovina pri živini in lesu. Dolžnikov je 63. Poročali so na shodu gg. Walter Leitgeb, Koberer, Taurer in Jurij Kranjc iz Škocijana. Hamer se je zavzemal za tiste, ki so morali harbat in delati, voziti, medtem ko jara gospoda le govori in komandira. Nekaterim Hamerjev odločen nastop ni bil povolji, zato so klicali: „Hinaus mit dem Krainer!“ Medtem se podere peč in Kranjc odgovori: „Das Kašpar auss, Krainer soll drin bleiben!“ Tako je toraj občni zbor imel tudi svojo smešno plat. Delo še ni povsem gotovo, treba bo naložiti par obrokov in marsikateri kmet še bode dobil sive lase in bridke rane predno se elektrika plača in uredi. Hudi časi pridejo za naše kmete. Slaba letina, živina in les nimata cene, več kot $\frac{1}{4}$ kmetov še ni plačalo prisilnega posojila in navrh še nas muči elektrika. Morda pa v letih prebolimo tudi te-le rane, a marsikateri bode izkrvavel.

Bela. Ustanovil se je novi odbor za zavarovanje proti požaru. Poklical je na tozadevno razpravo gozdar Durchschlag kmete in posestnike in razložil svoj obširni program. Hotel je nasloniti celo stvar na Bauernbund, a ko je nastopil g. Gril in naznanil svoj načrt, je glasovalo vse za njega. Na njegov predlog prevzame občina zavarovanje, in sicer se bo pogorelcu prispevalo v naturalijah. Ker se radi raztrešenosti hiš in kmetij dogodi malo takih slučajev, da kdo pogori, je ta način zavarovanja za našo občino najbolj primeren in si posameznik prihrani nepotrebne izdatke za premije.

Pliberk. Nesmehnilo se je zimsko jutro 8. decembra, ker Marijin dan priplaval je iz raja. Ta dan Brezmadežne je obhajala naša dekliška Marijina družba z naivečio slovesnostjo. Blagoslavljal se je naša nova zastava, ki je sala v cerkvi kakor v gaju zelenja in vencev tako lepa, deviška... in me smo ji prisegle! K našemu slavlju so prihiteli članice Marijinih družb iz Tinj, Št. Lipša, Kazaz, Klobasnice, Vogrč in kandidatnje iz Šmihela z svojim voditeljem čg. Koširjem. Po njihovem navduševalnem nagovoru je bila sv. maša z asistenco in slovesnim petjem, med katero smo skupno pristopile k mizi Gospodovi. Popoldne po govoru čg. dokt. Zeichna je bil slovesen sprejem novih članic in po cerkvenem shodu slavnostna akademija v dvorani izobraževalnega društva, kjer je bilo nad 130 oseb dekliškega občinstva. Iz vseh obrazov hčerk Marijinih je zevala radost in vzklikalo je navdušenje iz vrst bojevnic marijanskih. Bila je to armada, ki junaško stoji na braniku za svetinje krščanstva in naroda. Čuj nas, domovina lepa, slovenska Koroška! Dokler ta četa devojok koraka za zastavo Marijino, tudi tvoja sestava ne bo padla v roke sovragu!

Kneža. (Razno.) Mi smo pa že prav popolnoma pozabljeni. Drugod pretepajo nemčurji Slovence, pri nas se pa pretepajo Nemci in nemčurji, in ne samo tako za špas. Je pa tudi križ, ker hočejo biti nemčurji bol nemški, kakor so Nemci. Sicer pa imamo pri nas že ostro zimo. Mraz in veter gospodarita prav resno. Za prisilno posojilo se pa še le posvetujemo ali bi plačali ali ne; nekteri pravijo, naj čuši plačajo, mi smo le pod tem pogojem glasovali za Avstrijo, da nam ne bo treba plačevati nobenih davkov. To se nam je tudi obljubilo, tako je zapisano črno na belem, ali v Avstriji je to belo tudi črno postalo, pa smo ostali norci v temi.

Vetrinj. Pozdravljamo vse naše sobrate in sestre, posebno pa gospoda Rutarjevega Jurja in voščimo vsem srečno in veselo novo leto. To se nam zelo dopade, ko Herr Jur večkrat kaj pogrunta, samo osebno bi ga radi poznali. Upamo, da se bo tudi v novem letu večkrat oglasil, ker zmirom težko pričakujemo njegovega glasu. Slovenke iz Vetrinja.

Grebinjski kloster. V 46. številu smo pričeli dopis romarja na Lisno, ki pa ni, kakor se nam z druge strani poroča, povsem točen. Romar je že 50 let star in je gotovo kratkoviden, da je videl samo okrog 30 Labudčanov, čeravno je bila cerkev polna; tudi bo bolj slabega spomina, da se spominja samo 2 leti nazaj, čeravno se je pri nemški maši pelo že od nekdanj nemško. Če pride vsako leto toliko Labudčanov, podpirajo cerkev seveda tudi oni in imajo tedaj enake pravice kot Slovenci.

Vovbrske gore. Ker invalidi dobivajo strašno pičlo nagrado za izgubljeno zdravje in ude, si je Šprahmanova Barbej mislila, si bom pa jaz vzela enega v oskrbo in res izvolila si je Alojza Rebernika, pd. Tetička v Kneži ter z njim sklenila zakonsko zvezo. Čeravno ima samo eno roko, je pa priden in odločen Slovenec. Tetičkova hčerka pa je vzela v oskrbo vdovca, posestnika Lipejeve kmetije v Garjušah in njegove male otročiče. Genovefa Verhovnik, posestnica Grubelnikove kmetije, si je pa izvolila Šulnovoga Šimona. Jakob Höberle, pd. Prohart, v Vovbrskih gorah, pa je šel po nevesto k Sv. Valburgi in pripeljal na svoj dom pridno Lesičarjevo hčerko. Vsem novoporočenim obilo sreče!

RAZNE VESTI

Novi dunajski krematorij.

Kaj pa je to krematorij? Velika peč je, ki pa ni namenjena, da se v nji peče kruh, ali da se žge opeka ali apno, marveč peč, v kateri naj se v pepel sežigajo mrlič. Ko so socijalni demokratje dobili nesrečno mesto Dunaj v svojo oblast, so se takoj lotili gradbe krematorija, ki občini stane nad eno milijardo kron. Katoliška cerkev sežiganje mrličev prepovedava in ima svoje lepe obrede le za pokopavanje. Če kdo zahteva, da se mu truplo po smrti sežge, mu duhovnik ne sme izkazovati časti krščanskega pogreba. Socijalna demokracija bi pa rada čimprej svoje ljudi izvila iz upliva katoliške cerkve, ko zdaj še vsaki delavec le želi, da ga duhovnik pokoplje. Bolnišnice na Dunaju nimajo premoga za žive, da se jim zakuri, mrznja proti veri pa je takoj imela sredstva da „rošta“ še mrlič. Zda k Novemu letu so hoteli otvoriti svoje podjetje, a ministerstvo je župana upozorilo, da se v Avstriji mrlič smejo le pokopavati ne pa sežigati.

Braleca bo zanimalo vprašanje: Zakaj pa je sežiganje mrličev pri nas prepovedano? Zakaj tega ne odobrava cerkev, in zakaj to prepovedava celo državna oblast? Stari Egipt je svoje mrlič pokopaval kar najslovesneje, balzamiral jih je, da še dandanes gledamo njihove velmože, njihove faraone v naših muzejih kot mumije: Egipt je veroyal v neumrljivo dušo in v večno življenje, zato je hotel ohraniti ostanke umrlih. Grki za mrlič niso imeli nobenega smisla, vera v življenje po smrti jim je bila otemnela, spomin na smrt se jim je zdel nekaj grozovitega, zato so hoteli vse uničiti, kar človeka spominja na minljivost življenja in so mrlič sežigali. Krščanstvo svoje mrlice zopet pokopava, kinča njihove grobove in jih kropi na vernih duš dan. Kristjanu grobovi niso strašilo, marveč tolažba, da se zopet vidimo nad zvezdami. V prvi vrsti pa je bilo erkvi na tem, da se ne uničijo relikvije, ostanke svetnikov, ki jih cerkev časti in Bog sam dela na njih velike čudeže. Teh svetinj ne damo sežigati! Katoliška cerkev tudi ne vidi nobenega razloga, da bi se naj mesto pokopavanja uvedlo sežiganje. Da truplo segnije in ga pojedjo črvi, kaj na tem? Blagor nam, če se bomo često spominjali na resne resnice, ki jih nas suči grob: spomni se človek, da si pepel!

A ne samo erkev, zoper sežiganje so tudi sodniki! Zakaj pa? Zato, ker se da človek včasih prezgodaj spraviti v drugi svet, in utegne se zgoditi, da mališki ogledovalec mrliča le ne pogleda dosti ali da svoje stroke sploh ne ume. In če se je kaj posebnega zgodilo, se bo govornica raznesla šele, čez nekaj časa! Ako se je človek zastrupil, se zastrup v grobu dokazati še čez leta, če se je godila druga sila, se da sled najti še čez tedne, ali morebiti tudi mesce v grobu. Ko se je pa mrlič sežgal, izgine v peči vsaka sled kakor sled tatu, ki je stopil na že-

leznico, in ga ne najde več noben policijski pes. Zanimiv slučaj se je zgodil na Ogrskem pred 40 leti: Orožnik je eskortiral jetnika, a je v ječo privlekel mrliča, ki je krvavel iz grla. Prijeli so orožnika! Kaj si napravil s človekom? Orožnik je ves preplašen trdil, da mu ničesar ni storil, le padel je in ni več vstal! To ni mogoče so rekli zdravniki: Jetniku se je moralo kaj hudega zgoditi; udarca ni bilo videti, a orožnik ga je moral nekako udariti, da krvavi iz prs. Orožnik v službi je ubil jetnika, obsodili so ga v smrt. Orožnik pa je naprej trdil, da je nedolžen! Tedaj je prišlo na misel sodniku: dajmo mrliča še enkrat progledati. Izkopali so ga, razparali in našli v njegovem grlu odlomljeni konec pipinega naustnika (Mundšpic). Jetnik se je bil medpotoma spotaknil, a ker je kadil iz pipe je, ka je bil oklenjen, padel tako nesrečno da se mu je pipina cev zataknila v grlo, konec cevi mu je prodril goltanec se je tam odlomil in povzročil takoj smrt. Orožnika so zdaj seve kot nedolžnega izpustili. Slučaj kaže, kolike vrednosti je, ako je mogoče še čez tedne vzeti mrliča v roke in ga natančno pregledati. Zato imajo sodniki prav, če zahtevajo: pustite mrliče pri miru.

Blizamo se večnemu življenju. Dunajski profesor Finkler je, kakor poročajo listi, izvršil v zadnjem času več zanimivih poizkusov z gosenicami. Najzanimivejše je, da je gosenicam rezal glave ter jih menjal; glave so zopet prirastle in gosenice so živele dalje. Pomislimo sedaj, kaj bi bilo, če bi se dalo na ta način menjati glave tudi ljudem! Mladini sploh ne bi bilo več treba študirati, kajti izmenjalo bi se ji enostavno glave z glavami modrih starih ljudi, ki so na tem, da umro. Na ta način bi bil tudi rešen problem nesmrtnosti, kajti glave so vendar središče vsega bivanja in te bi z mladimi telesi živele dalje. Tako bi se pametne glave ohranjemale dalje, neumne pa bi se enostavno zavrgle s slabimi telesi. Sicer pa se itak vedno bolj približujemo nesmrtnosti. Dunajski profesor Steinach je iznašel način pomlajevanja in bo, kakor poročajo listi, v kratkem izvršil praktičen poizkus na ekscesarju Viljemu. Na Hrvaškem se je prošli mesec dogodil drug, še bolj zanimivi slučaj, ki pomeni velikansko odkritje s še nepreglednimi posledicami. V neki vasi je vdarila strela na mrtvaški oder nekega kmeta — in mrtev kmet je zadet od strele zopet oživel! Ker je neki Amerikanec, kakor poročajo „Glas Svobode“, iznašel pripravo, s katero se da umetno uprizorjati pravi pravcati blisk in grom kakor v oblakih, bomo s to pripravo torej lahko pošiljali strele v mrtvece in jih — obujali. Poy sod torej nove iznajdbe, ki obetajo smrti — smrt. Končno bo morda imel oni Anglež le prav, ki obeta po 31. decembru 1925 večno življenje.

Kako dolgo morajo spati otroci. Pariški učenjak Malcolm Gross je pred kratkim predložil svoja proučevanja na tem polju medicinski akademiji. On vidi v nezadostnem otroškem spanju socialno nevarnost; kajti pomanjkanje spanja vpliva na celokupni človeški organizem. Učenjak je zadevo podrobneje proučeval po pariških šolah in ugotovil, da prihaja večina otrok zaspana v šolo ter izgleda slabotna in izmučena. Do šestega leta mora otrok na vsak način spati 14 ur, do 15. leta najmanj 11 ur in do 19. leta najmanj 9 ur.

ČEBELARSKI VESTNIK

Občni zbor „Slov. čebelarkega društva za Koroško“ vršil se je dne 14. dec. t. l. v Celovcu. Sklicatelj otvori zborovanje, pozdravi došle zborovalce, ki so se v tako lepem številu zbrali, ter s tem pokazali veliko zanimanje za društvo. Izvoljen je bil sledeči odbor: Mihael Herzele, Glinje pri Borovljah, predsednik; Franc Prušnik, Žel. Kapla, podpredsednik; Vinko Pečnik, Bistrica pri Pliberku, Jaka Mošic, Dobrlavas, Tomaž Prosekar, Kotmaravas, Šelander Lovro, Bilčovs, J. Pečnik na Pečnici, p. Ledenice, odborniki; Tomaž Ulbing, Skočidol, in Jožef Meni, Grebinj namestnika. — Spremenili so se nekateri § društvenih pravil.

Vabilo na velik zabaven večer

ki ga priredi na

Silvestrovo

izobraževalno društvo „Kot“ v prostorih Narodnega doma v Št. Jakobu v R. Ob 4. uri popoldne se uprizori velezanimiva šaloigra

„Karlova teta“.

Sodeluje pevsko društvo „Kočna“, po igri šaljiva pošta, licitacija in splošna prosta zabava.

Igra se istočas ponovi v nedeljo 7. I. 1923 ob 5 uri popoldne. K obilni udeležbi vabi

68

Odbor.

GOSPODARSKI VESTNIK

Ali res ni dela?

Državniki se bojo seve posvetovali, ali bi se dalo poskrbeti ljudem dela in zaslužka? Najprej: Ne vlačite hlapcev in dninarjev iz kmetov v mesto. Na kmetih ne poznamo brezdelnosti, tam ima vsakdo dela in kruha. Novo leto je tu, zanimivo bi bilo vedeti, koliko hlapcev manjka? Posli so se zdaj zavarovali za bolezen, glejmo, da se jim življenje na kmetih olajša, da jih toplo oblečemo in trdno obujemo ter jim damo pri hiši primerne prostora. Potem pa: kmetje in hišni posestniki v mestih bi imeli mnogo popravljanja pri hišah in orodju, a ne morejo ker je še vse predrago. Ako človek nima dobro plačenega dela, mora seči po drugem, da le brez dela ni, dočas da pride boljši čas. Ne da se vzdržati brezobzirna organizacija, ki določuje: toliko se mora plačati za uro in le toliko ur se sme delati! Naročnik ni delavcu sovražnik, marveč eden potrebuje drugega, treba se zgovoriti, odnenati, dodati, si pomagati. Ta lahko plača, računaj mu, dragi ne more, napravi mu ceneje, tako se je zmirom delalo in tako treba delati naprej, pa brezdelnost ne bo tako huda. Vse drugo pa je poguba, v prvi vrsti za delavca!

Zakaj smo ustavili izdelovanje denarja?

Dokler smo izdelovali naprej denaria kolikor se ga je potrebovalo, je bilo dela in izvažali smo. Tovarne so imele naročil. Ali bi morebiti ne bilo najboljšo zopet pognati stari stroj? Sicer smo napravili postavo, ki določuje, da se denarja zdaj več delalo ne bo, ali kaj postave? Naše postave so kakor slamnat pas, enega strgamo pa drugega naredimo. Ne prijatelji, zdaj to ne gre več. Seipel je denarni stroj ustavil zadnji trenotek, par dni pozneje bi se bil ustavil sam, ker bi tudi stotisočak ne bil kril več stroškov papirja in tiska. Naš denar je bil na tem, da v svetu zgubi vso vrednost. Delavci dobro vedo, kako smo bili na tem, da v inozemstvu za svoj denar ne dobimo več ničesar in da nam tudi nihče več ne posodi nič kakor zapravljavcu nazadnje nihče ne da več kredita in tudi ne milodara. Inozemstvo je čakalo le še notranjih izgredov, pa bi prišli tuji bajoneti in napravili konec naši glori. Le to je napotilo Bauerja, Rennerja, Austerlitz in druge junake, da so se konečno le podali Seipelu-prelatu vsi proleti.

Nacionalna banka prične poslovati z 1. jan. 1923. Za predsednika je imenovan dr. Reich, podpredsednik zemeljskega kreditnega zavoda. Nova banka prevzame po potrebi prostore in osebo likvidirane Avsto-ogerske banke. Obenem preneha devizna centrala, katere premoženje pripade državi.

Carina na kavo, čaj, alkohol, sladkor, petrolej itd. je bila z 26. t. m. zopet izdatno povišana, vsled česar se podraži 1 kg sladkorja za 1400 K. 1 kg petroleja za 200 K.

Zamenjalni kurz kovanega denarja: 1 kro- na — 5000 K, petkronski cekin 26.900 K, 1 goldinar 13.700 K, 10 K v zlatu — 123.500 K.

Borza. Curih. 26. dec. Avstr. krona 0.0076, marka 0,07%, dinar 5,80, češka krona 16,35.

SMEŠNICE

Gospa sobarici: Kako visoko stoji teplo- mer, Lizika? — Sobarica: Prav navrh go- spodove omare za knjige, milostljiva gospa.

Neka dama je vprašala starega mornarja, ki se je rešil, ko se je potopila ladja, kako mu je bilo pri srcu, ko so se zgrnili valovj nad njim. — Mornar je odvrnil: „Mokro, moja mi- lostljiva, zelo mokro.“

Mlada gospa (bogati teti, ki je ravnokar prišla na obisk): Kako dobro zopet izgledaš, ljuba tetka! Tvoji lici sta sveži kakor roži. — Teti malemu Francku: „No, srček, ali ni ne boš dal poljubčka? — Francek: Ne, nočem: mama je prej rekla, da imaš šminko na licih.

Pri poroki vpraša duhovnik nevesto: Ali hočete tega pričujočega ženina vzeti v za- kon? — Nevesta napravi najvljudnejši poklon in reče ponižno: Da, če dovolite, gospod.

Ali ste že kdaj pomislili, kam pojdete, ko boste umrli? je vprašala redovnica modno damo. — Ti ljubi Bog, saj še tega nisem premislila, kam pojdem to poletje, se je glasil od- govor.

„Ampak, kočijaž, vaš konj leze kot polž, poženite vendar.“ Kočijaž: „Ne gre. Sem član društva za varstvo živali. Mojemu rjavcu mo- ram prizanašati.“ — Gospod- ko izstopi: „Tu- kaj je taksa. Napitnine ne dobite nobene, sem član društva treznosti.“

Za tiskovni sklad so darovali:

Franc Weiser, Rauh, Rikarjavas 4000 K, Karl Morásek, župnik, Strmec 7000 K, Ivan Štih, Kroje 1000 K, Plešivce: Franci Nemeč 5000 K, Zdravko Nemeč 1000 K, Franc Nemeč 1000 K, Janko Nemeč 1000 K, Urša Prosekar 1000 K, Tomaž Prosekar 1000 K, Lavro Essel 1000 K; Brdo: Josip Essel 500 K, Ivan Žagar 500 K, Marija Murko 1000 K; Janez Kropiv- nik, Kotmaravas 500 K; Preblje: Matevž Wie- ser 1000 K, Slavko Wieser 1000 K; Rožica: Andrej Lajčaher 1000 K, Martin Struger 1000 kron; Valentin Krušic, Gorje 500 K, Franc Lajčaher, Trabesinje 1000 K, Franc Šifrer, Če- sava 1000 K, Neimenovani 1000 K, Barbara Podbrežnik, Goselnava 1000 K, Družina Zi- beznik, Podkraj 32.000 K, Georg Lužnik 1000 kron, Namesto venca na grob „Kor. Domovi- ne“ so darovali: Loni Supan 7000 K, Simon Kralj, Atnavas 1000 K, Jožef Geil 1000 K; Nogražek Maks, Sv. Jakob 6000 K, Martin Karl, Greb., Klošter 3000 K, T. K., Grebinj 2000 K, L. A., Velikovec 2000 K in 1/2 Din., Ju- rij Štuler, Šmihel nad Pl. 2000 K, Namesto venca na grob umrli „Kor. Domovine“: Vede- nik Herman, Šmarjeta 1000 K, Gregor Šcorob, Ramočavas 1000 K, Franc Škofič, Čarče 1000 kron, Andrej Perkornik, Velikovec 2400 K, Ne- imenovan iz Št. Jurja 3000 K, Florijan Morak, Št. Peter 500 K, Janez Razbornik, Št. Peter 400 K; Baltazar Prilaznik, Večnavas 2000 K, Janez Derzola, Podravlje 1600 K, Martin Sternach, Podravlje 2000 K, Neimenovan iz Podravelj 5000 K, Neimenovan iz Podravelj 5000 K, Koželjeva družina, Podpera 5000 K, Mihal Šužu, Goriče pri Škofičah 2000 K, dva Neimenovane iz Holbiča namesto venca umrli „Kor. Domovine“ 10.000 K, Josip Stesl, Ško- fiče 10.000 K, vesela družba pri Burgerju 18.000 K. — Ivan Pruseč, Ruda 20 Din.

Lan in konoplje,

(predivo) otrto in održano

kupuje ali za različne prtenine za domačo rabo zamenja

F. MORY, Šmihel pri Pliberku 24.

Vzorci na razpolago!

Zahtevajte brezplačno cenik!

Kupi se dobro ohranjen harmonij ali glasovir.

Naslov pove uprava lista.